

GUIA DE RECURSOS PER A PERSONES AMB DISCAPACITAT

Govern d'Andorra

Aquesta guia explica, de manera clara i senzilla, quins recursos hi ha per a les persones amb discapacitat i com poden accedir-hi per millorar la seva qualitat de vida.

Què és la discapacitat?

L'ONU defineix la discapacitat com qualsevol deficiència física, mental, intel·lectual o sensorial a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, pugui impedir la participació plena i efectiva de les persones amb discapacitat a la societat en igualtat de condicions amb els altres.

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), la discapacitat no és només un problema mèdic, sinó que també depèn de les circumstàncies personals i l'entorn on viu la persona.

Tipus de discapacitat

Discapacitat física:

Motora: dificultat per moure's per causes com malformacions, accidents o lesions.

No motora: problemes d'òrgans interns (com malalties del cor, ronyons o pulmons).

Discapacitat intel·lectual i del desenvolupament:

Dificultat per entendre, aprendre i adaptar-se a l'entorn.

Discapacitat sensorial:

Visual: pèrdua total o parcial de visió.

Auditiva: pèrdua total o parcial d'audició, que pot afectar la comunicació.

Discapacitat per problemes de salut mental:

Dificultat per raonar, relacionar-se amb els altres o gestionar les emocions.

Pluridiscapacitat:

Quan una persona té més d'una discapacitat alhora.

Comissió nacional de valoració (Conava)

Què és?

La Conava és l'organisme encarregat d'avaluar les persones amb possibles discapacitats i decidir si poden accedir a programes, serveis i ajudes.

Què és el reconeixement de la discapacitat?

És un document administratiu que acredita el grau de discapacitat d'una persona.

Què indica aquest document?

- El grau de discapacitat s'expressa en forma de percentatge (%)
- Aquest percentatge mostra com afecta la discapacitat a les activitats de la vida diària i l'autocura de la persona.

Per a què serveix?

Dona accés a:

- Prestacions econòmiques
- Serveis socials i sanitaris
- Avantatges i ajudes específiques

Permet:

- Valorar les necessitats de suport
- Facilitar la inclusió i la participació activa en la societat

Es considera discapacitat un grau superior al 33%.

Què pots fer si no estàs d'acord amb la resolució de la Conava

Si una persona no està d'acord amb la resolució de la Conava, pot presentar un recurs administratiu davant del Govern.

- Termini: disposes d'un mes a partir de la data en què reps la notificació oficial de la resolució.

Com fer-ho?

- Presentar una sol·licitud de recurs indicant que no s'està d'acord amb la resolució rebuda.
- És important adjuntar informes mèdics que expliquin les raons per les quals es discrepa de la resolució i justificant les dificultats funcionals que es considerin no reconegudes correctament.

Com accedir als programes, serveis i prestacions de la Conava?

Per accedir-hi cal seguir aquests passos:

1. Presentar una sol·licitud oficial

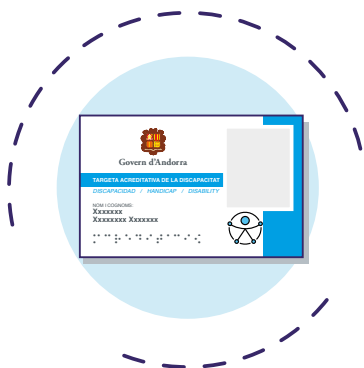
Es pot fer de dos maneres:

- Presencialment: al Servei de Tràmits del Govern.
- En línia: A través de la seu electrònica.

Enllaç: <https://www.e-tramits.ad/tramits/>

2. Aportar la documentació necessària

Inclou tant documents generals com específics segons el programa o servei sol·licitat.

Targeta acreditativa de la discapacitat

És un document oficial que:

- Acredita el reconeixement del grau de discapacitat
- Serveix com a prova documental davant les administracions, entitats o serveis

Qui la rep:

les persones a qui se'ls reconegui un grau de discapacitat superior al 33%, ja sigui provisional o definitiu.

Què inclou la targeta:

- NIA de la persona
- Indica si la persona presenta dificultats de mobilitat i si té necessitat de tercera persona.

On sol·licitar-la:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Targeta especial d'aparcament

És una targeta personal i intransferible que permet estacionar a les places reservades per a persones amb discapacitat. És vàlida a Andorra i a tota la Unió Europea.

Qui la pot sol·licitar:

- persones residents a Andorra amb una discapacitat reconeguda superior al 33%
- que tinguin set punts o més en el barem de dificultats de mobilitat, barem que determina el grau de capacitat motriu que té una persona amb discapacitat.

Com es defineixen les dificultats de mobilitat:

Té dret a la targeta la persona amb discapacitat que:

- Va en cadira de rodes
- Depèn de dos bastons o crosses
- Pot caminar però presenta conductes agressives o molestes de difícil control

Per a més informació:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Necessitat de suport personal

Quan una persona té un grau de discapacitat del 75% o més, també es valora si necessita ajuda d'una altra persona per fer les activitats bàsiques del dia a dia (com vestir-se, menjar, desplaçar-se, etc).

Com es valora aquesta necessitat:

Mitjançant el barem de necessitat de tercera persona que:

- Mesura el nivell de dependència de la persona.
- Determina si la persona necessita ajuda constant o puntual per mantenir la seva autonomia personal.

Per a més informació:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Servei d'atenció precoç

És un servei que ofereix acompanyament i suports als infants d'entre 0 i 6 anys i a les seves famílies, per afavorir el seu desenvolupament i contribuir a la millora de la qualitat de vida familiar.

L'objectiu és actuar el més aviat possible, sobre el conjunt global del desenvolupament, per prevenir i/o reduir l'aparició de dificultats derivades d'un trastorn o situació de risc, i capacitar els entorns naturals de l'infant per potenciar al màxim el seu desenvolupament cognitiu, comunicatiu, físic, emocional i social.

Què inclou l'atenció precoç:

- Sessions rehabilitadores de logopèdia, fisioteràpia i teràpia ocupacional.
- Seguiment evolutiu de l'infant, identificant les necessitats de suport de l'infant, de la família i de l'entorn.
- Acompanyament a les famílies potenciant les seves fortaleeses i confiant en les seves decisions.

On s'ofereix el servei:

- A guarderies i escoles bressol autoritzades
- A domicili, amb un màxim d'una hora d'intervenció.

Nota: no cal tenir un grau de discapacitat del 33%.

Per a més informació:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731

Servei de suports especialitzats als centres educatius

Suports educatius especialitzats dins l'entorn escolar, proporcionats pel ministeri encarregat de l'educació. Aquests recursos

consisteixen en un conjunt de mitjans humans, materials, organitzatius i tecnològics que el ministeri encarregat de l'educació posa a disposició dels centres educatius per a l'adopció de mesures de suport educatiu personalitzat a l'alumnat amb discapacitat reconeguda i per donar resposta, així, a les necessitats educatives derivades, tot garantint l'educació inclusiva.

Quins suports pot incloure:

- **Recursos humans especialitzats:** L'alumne pot beneficiar-se d'una intervenció pedagògica i d'un acompanyament personalitzat per part de professionals especialitzats que formen part de l'equip del centre educatiu, com ara professionals responsables de la intervenció pedagògica, acompanyants de vida escolar.
- **Recursos materials i tecnològics especialitzats:** L'alumne pot disposar de recursos materials i tecnològics que fomentin la seva autonomia i li permetin accedir al desenvolupament de les competències del programa educatiu, així com a la màxima participació en la vida escolar, com ara: dispositius tecnològics (tauletes amb

funcions d'accessibilitat), aplicacions informàtiques (aplicacions de lectura i escriptura assistida), dispositius de compensació sensorial (ex., lectors de pantalla en veu alta o Braille, sistemes FM per a hipoacúsia), mobiliari adaptat (taules i cadires ajustables en altura), materials didàctics adaptats i altres eines de suport (pictogrames per organitzar rutines, plafons de comunicació, organitzadors visuals).

Tant els recursos humans especialitzats com els materials i tecnològics varien en funció de les necessitats de cada alumne, seguint el principi de màxima inclusió i autonomia.

On s'ofereix el servei:

Als centres educatius públics dels tres sistemes educatius presents a Andorra.

Per a més informació:

Ministeri de Relacions Institucionals, Educació i Universitats. Tel. 743 300

Servei d'inclusió en activitats de lleure

És un servei que ofereix suport personalitzat a infants i joves amb discapacitat perquè puguin participar en activitats de lleure con qualsevol altre infant.

L'objectiu és fomentar la inclusió en l'àmbit del lleure dels infants i adolescents amb discapacitat.

Quin tipus de suport ofereix:

- Acompanyament personalitzat: Un monitor de suport acompanya l'infant o adolescent durant les activitats per ajudar-lo a participar i sentir-se integrat.
- Les activitats poden ser modificades per fer-les accessibles, inclusives i adequades a les necessitats de cada infant o jove.

On s'ofereix el servei:

Als espais de lleure, com ludoteques i clubs esportius, tant públics com privats.

Per a més informació: Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Servei de joves en inclusió

Aquest servei ofereix atenció integral i personalitzada a persones d'entre 16 i 30 anys amb trastorn de l'espectre autista i necessitat de suport elevada o moderada.

L'objectiu és millorar la seva qualitat de vida i la dels seus familiars afavorint la seva independència i el seu benestar.

Quin tipus de suport ofereix:

- Suport per mantenir i potenciar les habilitats ja adquirides.
- Oportunitats per aprendre noves habilitats per aconseguir la màxima autonomia possible en entorns naturals.

Per a més informació:

Fundació Privada Tutelar. Tel. 867 066.

Servei de temps de lleure específic

És un servei pensat per a joves, de 16 a 35 anys, amb trastorn de l'espectre autista (TEA) o trastorns generalitzats del desenvolupament, que ofereix activitats lúdiques i d'oci per afavorir la seva inclusió social.

L'objectiu és fomentar la inclusió a la comunitat, diversificar els hàbits de lleure i promoure la participació activa en l'entorn natural i social.

Quan es fan les trobades:

Tots els divendres a partir de les 18.30 h, de setembre a juny. La durada i el lloc de les trobades poden ser variables segons el contingut de la sessió programada.

Tipus d'activitats:

- Sortides a l'entorn natural
- Activitats en espais comunitaris
- Tallers creatius o esportius
- Jocs i dinàmiques de grup

Per a més informació:

Associació AUTEA. Av. Tarragona 58, local L4, edifici Les Columnes. Andorra la Vella. Tel. 322 471

Servei d'educació amb suports generalitzats

És un servei educatiu i social pensat per a infants i adolescents que necessiten una estructura de suports intensius, personalitzats i flexibles adaptat per afavorir el desenvolupament global i la participació activa de l'alumne en el seu procés educatiu i a la comunitat.

L'objectiu és fomentar la independència de cada persona atesa perquè pugui formar part activa de la societat respectant les necessitats, els interessos i els ritmes d'aprenentatge de cada alumne.

A qui s'adreça:

a infants i adolescents des dels 2,5 anys fins als 18 anys amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament.

Què inclou el servei:

- Suport educatiu personalitzat
- Activitats adaptades al ritme i interessos de cada persona
- Propostes comunitàries per potenciar la inclusió

On s'ofereix el servei:

- A la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell
- Als centres educatius públics que disposin d'aquest servei d'educació amb suports generalitzats

Per a més informació:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731

Programa prelaboral

És un programa de capacitatíó prelaboral per a joves en procés d'inserció laboral que ofereix una estructura formativa adaptada i un suport personalitzat que facilita la transició del món educatiu al món laboral.

L'objectiu del programa és proporcionar els suports personalitzats per que el jove pugui desenvolupar el seu itinerari formatiu prelaboral, tenint en compte les seves preferències i competències com a part d'un procés d'aprenentatge vivencial i participatiu, promovent l'autonomia i la presa de decisions.

A qui s'adreça:

A joves de 16 a 21 anys amb una discapacitat intel·lectual i/o del desenvolupament i/o amb malaltia mental, amb un grau de discapacitat superior al 33%.

Què ofereix:

- Formació teòrico-pràctica adaptada a cada jove
- Formació en competències transversals i específiques del lloc de treball.
- Disseny d'itineraris prelaborals i orientació professional.
- Experiències laborals en empreses ordinàries
- Suport professional durant tot el procés de transició al món laboral.

- Suport i acompanyament a l'entorn natural i xarxa comunitària del joves.

On s'ofereix el servei:

Centre de Formació Professional d'Aixovall.

Per a més informació:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731.

Servei de suport a la inclusió laboral

Aquest servei acompanya i dona suport a les persones amb discapacitat perquè trobin una feina estable i adaptada a les seves necessitats.

L'objectiu és garantir que puguin participar activament en el món laboral.

A qui s'adreça:

a persones amb discapacitat.

Requisits:

cal informe previ de derivació del SOA.

Si vols més informació, pots anar al Servei d'Ocupació d'Andorra:

- Adreça: c. de les Boïgues, 4, 1a planta, Escaldes Engordany.
- Telèfon: 885 888.

Servei ocupacional

És un servei que promou l'autonomia, la independència i la participació comunitària, i ofereix suports personalitzats per a la realització de les activitats ocupacionals, terapèutiques i rehabilitadores, així

com per al desenvolupament del projecte de vida de cada persona.

L'objectiu és potenciar les capacitats personals, socials i ocupacionals de cada persona.

Inclou una atenció segons el cicle vital, amb un programa específic “Jove ocupacional” que s'orienta a l'acompanyament en la transició cap a la vida adulta per a joves entre 16 i 30 anys, que:

- Ofereix activitats formatives i experiències en la comunitat.
- Capacita els joves en l'autogestió i millorar les seves habilitats funcionals.
- Potencia les seves aficions personals i afavoreix el seu creixement personal.

Per a més informació:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731.

Servei de llar residencial

Aquest servei ofereix una llar per a persones amb discapacitat que:

- Tenen un grau de discapacitat superior al 33%
 - Disposen d'una autonomia lleu o moderada
- Tenen necessitats de suport per efectuar les activitats de la vida diària, participar en la comunitat i exercir l'autodeterminació.

El suport pot ser des de limitat o intermitent, fins a extens i extens amb suport a la conducta.

Servei de Respir:

També es contempla l'opció d'estades temporals pensades per:

- Descans del cuidador principal
- Situacions específiques que requereixen ajuda puntual.

L'objectiu és facilitar un entorn de vida adaptat i digne, fomentar l'autonomia i la presa de decisions i potenciar la inclusió i la participació activa a la comunitat.

Per a més informació:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731.

Servei de residència assistida

És un servei que ofereix unitats de convivència com a lloc de vida permanent o temporal a persones adultes amb discapacitat intel·lectual moderada o greu que per circumstàncies personals o familiars no poden continuar vivint a la seva llar.

L'objectiu és proporcionar atenció integral en l'àmbit residencial i oferir assistència completa a persones amb discapacitat greu o molt greu quan no poden viure a casa seva, ja sigui de manera temporal o permanent.

Servei de Respir:

També es contempla l'opció d'estades temporals pensades per:

- Descans del cuidador principal
- Situacions específiques que requereixen ajuda puntual.

On s'ofereix el servei:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731.

Servei de dia

És un servei orientat al manteniment i desenvolupament d'habilitats funcionals, personals i socials que ofereix un programa d'activitats terapèutiques, rehabilitadores i assistencials, així com els suports

necessaris per contribuir al desenvolupament del projecte de vida de la persona amb discapacitat.

L'objectiu és oferir assistència, activitats terapèutiques i recuperació diürna a les persones amb discapacitat greu.

On s'ofereix el servei:

Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Tel. 721 731.

Programa Vull emancipar-me

Busca la promoció de l'autonomia i la independència personal dels joves amb discapacitat intel·lectual i/o del desenvolupament d'entre 17 i 30 anys.

Ofereix una estructura formativa personalitzada (de setembre a juny) per ajudar els joves a desenvolupar els coneixements i habilitats necessaris per dur a terme el seu projecte de vida i poder-se emancipar.

L'objectiu és permetre als joves adquirir les habilitats funcionals que els permetin viure de forma independent i aconseguir la seva emancipació.

Per a més informació:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Servei de vida independent

Servei que promou que les persones amb discapacitat majors de 18 anys i amb un grau de discapacitat superior al 33% tinguin l'oportunitat d'escollir el lloc on volen viure en un entorn inclusiu i comunitari.

Ofereix el suport d'un equip professional multidisciplinari per gestionar tot el que està relacionat amb la seva llar i vida quotidiana.

L'objectiu és promoure que les persones amb discapacitat puguin decidir on i amb qui volen viure fomentant l'autogestió i l'autodeterminació perquè prenguin les seves pròpies decisions vitals.

Per a més informació:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal. Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Targeta Blava

La targeta blava permet viatjar amb transport públic dins el territori nacional i permet gaudir de determinats serveis i avantatges públics o privats.

És requisit indispensable tenir reconegut un grau de discapacitat superior al 33%.

Altres avantatges i descomptes de la targeta es poden consultar a:

<https://www.govern.ad/ca/tematiques/familia-collectius-i-assumpes-socials/collectius/persones-amb-discapacitat>

On puc sol·licitar-la:

Servei de Tràmits del Govern o mitjançant la Seu electrònica.
Enllaç: <https://www.e-tramits.ad/tramits/>

Afiliació a la seguretat social per a persones amb discapacitat

El Departament d'Afers Socials és l'encarregat d'afiliar com a cotitzants socials directes a la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) les persones amb discapacitat.

Persones beneficiàries:

Tenir entre 18 i 65 anys amb una discapacitat reconeguda per la Conava superior al 33%.

Què cobreix: dret a prestacions de reemborsament sanitari segons el règim general de la CASS.

On sol·licitar-la: A la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS).

Com fer-ho:

Demanat cita prèvia a la web <https://www.cass.ad/no-faci-cues> o al telèfon 870 870.

Pensió de solidaritat per a persones amb discapacitat

És una prestació econòmica adreçada a persones que no poden treballar o tenen greus dificultats per troba o mantenir una feina degut a una discapacitat greu i no disposin de prou recursos per viure. L'import màxim que es pot rebre és el salari mínim vigent.

Persones beneficiàries:

Tenir entre 18 i 65 anys. Tenir un grau de discapacitat igual o superior al 60% i un mínim de 7 punts en la valoració de la capacitat de treball.

Per a més informació: Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal – Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Reemborsament fins al 100% en situacions de discapacitat

La CASS reemborsa el 100% de les tarifes de responsabilitat (sempre seguint la via sanitària preferent establerta per reglament) a:

- Persones amb discapacitat que reben la pensió de solidaritat
- Persones incapacitades per exercir qualsevol activitat professional a conseqüència d'una invalidesa.
- Menors de 18 anys amb una discapacitat superior al 33%.

Com accedir-hi: demanant cita prèvia a la web <https://www.cass.ad/no-faci-cues> o al telèfon 870 870.

Cotització vinculada a la pensió de solidaritat

Si la persona amb discapacitat percep la pensió de solidaritat, el Govern cotitza un 10% a la CASS sobre l'import brut de la pensió. (3% a càrrec de la persona i 7% a càrrec de Govern).

Aquesta cotització dona dret a reemborsament sanitari.

També dona dret al capital de defunció previst a la Llei de la CASS

Per a més informació:

Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal - Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800

Servei d'assessorament de productes de suport

Ofereix informació, orientació i assessorament sobre ajudes tècniques, recursos i prestacions disponibles per a persones amb

dificultats funcionals i de comunicació i les seves famílies i cuidadors, així com les entitats prestadores de serveis, sobre les prestacions disponibles i el control de la qualitat.

Nota:

Podeu sol·licitar una visita al pis mostra adreçant-vos a l'Àrea de Promoció a l'Autonomia Personal, Ministeri d'Afers Socials. Tel. 874 800.

Associacions de persones amb discapacitat

FAAD, Federació Andorrana d'Associacions de Persones amb Discapacitat

Ajuden diferents associacions i persones amb discapacitat, oferint suport i informació.

Correu: faad@andorra.ad

Telèfon: 821 345

Albatros, Associació Andorrana pel TDAH

Ajuden persones amb Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat.

Correu: andtdah.albatros@gmail.com

Telèfon: 604 281

AAMA, Associació Andorrana per la Malaltia d'Alzheimer

Ajuden persones amb Alzheimer i les seves famílies.

Correu: aama.andorra@gmail.com

Telèfon: 821 345

AFMMA, Associació de Familiars per a la Salut Mental

Ajuden persones amb problemes de salut mental i també donen suport a les seves famílies.

Correu: afmma@andorra.ad

Telèfon: 355 339 / 396 000

AMARE, fibromiàlgia

Ajuden a comprendre millor la malaltia i donen suport a les persones afectades.

Correu: amare@andorra.ad

Telèfon: 821 345 / 332 525

AMIDA, Associació de persones amb diversitat funcional d'Andorra

Ajuden les persones amb diversitat funcional i donen suport a les seves famílies.

Correu: amida@andorra.ad

Telèfon: 821 345

AUFARE, Associació d'Usuaris, Familiars i Representants Legals de la FPNSM

Ajuden persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament, les seves famílies i als representants legals.

Correu: aufare.andorra@gmail.com

Telèfon: 637 718

ASDA, Associació Síndrome de Down

Ajuden persones amb síndrome de Down i donen suport a les seves famílies.

Correu: asda.andorra@gmail.com

Telèfon: 382 459

AUTEA, Associació Andorrana de l'Espectre de l'Autisme

Atenció especialitzada a les persones amb autisme i suport a les seves famílies.

Correu: correuautea@gmail.com

Telèfon: 322 471

FADEA, Federació Andorrana d'Esports Adaptats

Ajuden persones amb discapacitat a practicar esports adaptats i fomentar l'activitat física.

Correu: fadeaandorra@gmail.com

Telèfon: 890 365

Fundació Privada Suport i Inclusió

Ajuden persones que necessiten suport per gestionar els seus diners, decisions legals i altres aspectes de la vida quotidiana.

Correu: info@fpsi.ad

Telèfon: 867 066

Hi Arribarem, compartim la nostra passió per la muntanya amb les persones amb discapacitat

Ajuden persones amb discapacitat greu a poder gaudir de sortides a la muntanya

Correu: hiarribarem@gmail.com

Telèfon: 330 234

Parlem-Andorra, Associació Andorrana de la Tartamudesa i d'Altres Trastorns de la Pparla

Ajuden persones amb dificultats en la parla i donen suport a les seves famílies.

Correu: mfjordi09@gmail.com

Telèfon: 627 135

Trana Esclerosis Múltiple

Ajuden persones amb esclerosi múltiple i donen suport a les seves famílies.

Correu: tranaem@andorra.ad

Telèfon: 821 345

AMMA, Associació de Malalties Minoritàriess Andorra

Ajuden persones amb malalties minoritàries i donen suport a les seves famílies.

Correu: amma.andorra@gmail.com

Telèfon: 366 222

ADVAA, Associació de Discapacitats Visuals i Auditius

Ajuden persones amb discapacitat visual o auditiva i donen suport a les seves famílies.

Correu: advaa@andorra.ad

Telèfon: 821 345

ADJRA, Associació per la Defensa del Jovent en Risc d'Andorra

Ajuden joves en situació de risc i les seves famílies. Tracten problemes com ara sentir-se sols, dificultats a l'escola o problemes de salut mental.

Correu: joventriscad@gmail.com

Telèfon: 324 051

Projecte Vida, grups d'ajuda mútua en addiccions

Ajuden persones que tenen addiccions.

Correu: projectevidaandorra@gmail.com

Telèfon: 655 284

